Nr 61

AÑA 10

7

SEPTEMBER 1979

skol & komunidat

SINDIKATO DI MAESTRONAN DI ARUBA
SIMAR

Bij de foto:

De Simar heeft een eigen kantoor, pag. 3

Page
Missing
or
Unavailable

redaktie

j. j. coutinho, r. r. kelly,
a. vrolijk, m. winklaar en m. guda

redaktie-adres:
kantoor simar, sabana blanco 36

bank:
a.b.n., banknr. v. 62583
t.n.v. "vorm"

layout en fotografie:
r. de graaff

drukker:
v.a.d.

abonnementen:
ned. antillen NAf. 12,50 per jaar
nederland NAF. 16,— per jaar
overige landen NAf. 17,— per jaar

simar

SINDIKATO DI MAESTRONAN
DI ARUBA
sabana blanco 36
p.o.b. 582, oranjestad,
tel. 4219

sekretaresse kantoor:
mevr. f. alexander

vergaderplaats:
sabana blanco 36
tel. 4219; simar-leden die hier willen vergaderen kunnen de sleutel op het kantoor afhalen

banken:
banco barclays antiliano v-224-1
algemene bank nederland v-62503

nieuwe leden:
kunnen iedere dag opgegeven worden op het kantoor, zuidstraat 11

AÑA 10 - NO. 7
SEPTEMBER 1979

skol komunidat

sindikato di maestronan di aruba

In dit artikel iets over het hoe en wat van de sub-commissie voor funktionele onderwerpen van het eilandgebied Aruba

Voorgeschiedenis

Na de augustusdagen van '77 hebben begin september 1977 in Den Haag besprekingen plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van de Koninkrijksregering en een delegatie van de eilandsraad van Aruba.
Als uitvloeisel daarvan is er op 19 en 20 april '78 een overleg geweest tussen delegaties van de Koninkrijksregering, van de Regering van de Nederlandse Antillen en van de eilandsraad van Aruba.
Daarbij is besloten een werkgroep in te stellen welke als taak heeft mogelijke relaties tussen de Nederlandse Antillen, de eilanden van de Nederlandse Antillen en Nederland te inventariseren en te onderzoeken.
De Koninkrijksregering heeft dit besluit voorgelegd aan de eilandsraden van de eilandgebieden Curacao, Bonaire en de Bovenwinden die zich in principe met de instelling van bedoelde werkgroep konden verenigen.
Hierna heeft overleg plaatsgevonden tussen delegaties van de Koninkrijksregering, de regering van de Nederlandse Antillen en van de besturen der eilandgebieden over de samenstelling en de taak van de werkgroep.
Nadat men hierover overeenstemming had bereikt, is op 2 december '78 bij Koninklijk Besluit de zogeheten Koninkrijkswerkgroep ingesteld.
Taak van de werkgroep:
a) mogelijke relaties inventariseren en onderzoeken tussen de eilanden van de Nederlandse Antillen onderling, tussen de eilanden en de Nederlandse Antillen, tussen de eilanden en Nederland, alsmede tussen de Nederlandse Antillen en Nederland;
b) advies uit te brengen omtrent voorstellen voor wettelijke regelingen die vooruitgrijpen op de toekomstige staatkundige struktuur en die in de werkgroep aan de orde worden gesteld.
De werkgroep moet rapport c.q. advies uitbrengen aan de regeringen van Ne-

derland en van de Nederlandse Antillen en aan de besturen van de eilandgebieden.
Binnen de Koninkrijkswerkgroep zijn drie sub-commissies gevormd die belast zijn met de bestudering van respektievelijk de juridische, de financieel-sociaal-ekonomische en de funktionele onderwerpen (alles wat niet onder juridische en fin.-soc.-ek. onderwerpen valt). Onderwijs valt onder de funktionele onderwerpen.

De eilandelijke sub-commissie voor funktionele onderwerpen

Het vorig Bestuurscollege van het eilandgebied Aruba heeft uit de eilandsraad een Raadscommissie Onafhankelijkheid samengesteld, welke tot taak heeft het voorbereiden en het verwezenlijken van de onafhankelijkheid van Aruba.
Daar het B.C. het wenselijk vond de werkzaamheden van deze commissie in overeenstemming te brengen met die van de Koninkrijkswerkgroep, heeft men ook hier drie sub-commissies ingesteld met een taakomschrijving analoog aan die van de Koninkrijkswerkgroep. Ook hier een juridische, financieel-sociaal-ekonomische en funktionele subcommissie.
Kort samengevat: We hebben dus enerzijds de Koninkrijkswerkgroep met 3 sub-commissies en anderzijds de Raadscommissie Onafhankelijkheid Aruba met 3 sub-commissies.
De vakbonden zijn uitgenodigd deel te nemen aan het overleg binnen de eilandelijke sub-commissies, waarbij de Simar gevraagd werd iemand af te vaardigen voor de sub-cie voor funktionele onderwerpen, omdat onderwijs daaronder valt. C. Kelkboom heeft voor de Simar zitting in die commissie.
Wij hebben wel gewezen op het feit dat kort daarvoor een onderwijscommissie is ingesteld die de feedback moet leveren voor de Koninkrijkswerkgroep. Als dan de taakomschrijvingen van de Koninkrijkswerkgroep en de eilandelijke sub-commissies analoog zijn, waarom dan niet het werk van de onderwijscie als feedback voor beiden? Zitting nemen in de sub-cie betekent o.i. dan een doublure.
De eilandelijke sub-cie voor funktionele onderwerpen heeft op 1, 8 en 15 augustus vergaderd.

Carla Kelkboom in de sub-cie voor funktionele onderwerpen.

De leden van de commissie kregen het rapport van de studiegroep voor funktionele onderwerpen van de Koninkrijkswerkgroep* ter bestudering. Dit rapport heet een zo neutraal mogelijke opsomming te geven van de voor- en nadelen van een eventuele samenwerking op een aantal terreinen.
Ieder lid werd gevraagd schriftelijk zijn opinie te geven over het hem aangaande onderdeel, dus de GWU over Toerisme en Hotelwezen en Arbeidswetgeving, de Simar over Onderwijs etc.
Aan de hand van genoemd rapport plus de schriftelijke bijdragen is door de heer Watty Vos (voorzitter van de cie.) een "tegenrapport"* opgesteld. Dit "tegenrapport" zal dan Aruba's bijdrage zijn voor de plenaire zitting van de Koninkrijkswerkgroep op 20 augustus '79.
Middels een brief aan de voorzitter van de eilandelijke sub-cie, de heer Vos, hebben wij tegen e.e.a. protest aangetekend, omdat
1. volgens ons de taakomschrijving van de Koninkrijkswerkgroep en die van de eilandelijke sub-cies niet analoog kunnen zijn, daar bij de Koninkrijkswerkgroep alle mogelijkheden voor een toekomstige staatkundige struktuur open zijn en bij de eilandelijke sub-cie het alleen de onafhankelijkheid van Aruba betreft. Derhalve kunnen de bevindingen van de eilandelijke sub-cie niet voor de Koninkrijkswerkgroep gebruikt worden;
2. dit niet de taak is van de eilandelijke sub-cie;
3. voor ons nog steeds niet duidelijk is wat men onder de onafhankelijkheid van Aruba verstaat;
4. er studies verricht worden door o.a. de onlangs ingestelde onderwijscommissie.

Waarom wij ondanks het feit dat wij het met e.e.a. niet eens zijn toch zitting hebben genomen in de commissie?
Omdat dat de aangewezen plaats is om te kennen te geven dat je het er niet mee eens bent en waarom je het er niet mee eens bent; bovendien geloven wij dat het de taak is van een vakbond te waken voor bepaalde belangen, zeker als er over zo'n belangrijk onderwerp als Onafhankelijkheid gesproken wordt.

**Voor belangstellenden liggen deze rapporten ter inzage op kantoor.*

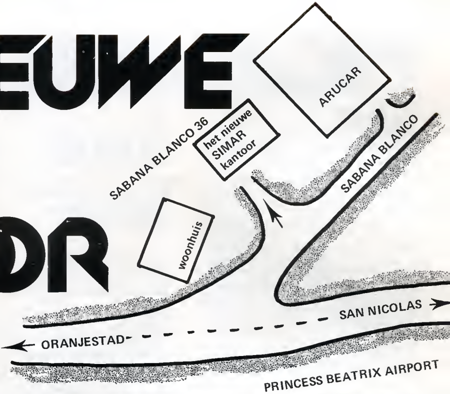
RECTIFICATIE

In het juli/augustusnummer van Skol i Komunidat stond een artikel Onderwijs en Maatschappij van de heer Ralph R. van Breet. De bijgeplaatste foto leek echter zeer sterk op de heer Coffie. Onze excuses aan beide heren.

→ De "echte" heer R. van Breet

HET NIEUWE SIMAR KANTOOR

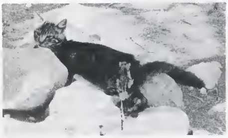
De Simar beschikt sinds korte tijd over een eigen gebouw. Op het schetsje is duidelijk aangegeven waar het zich bevindt. In vroeger jaren waren hier gevestigd de Politie Inkoop Centrale (PICA), een kapsalon en de Indische Club. De laatste jaren stond het leeg. Het komplex bestaat uit een houten en stenen gedeelte. Het stenen gedeelte is verdeelt in 4 kamers, waar Ida haar domein heeft ingericht.
Per 1 september is het nieuwe adres van de Simar: Sabana Blanco 36.
Met hulp van enige leden heeft het Simar-bestuur zaterdag 31 augustus haar inboedel overgebracht.
Er zal nog heel wat werk verzet moeten worden om van het geheel een gezellig onderkomen te maken.

Geheel onbewoond was het niet. Deze poes moest haar terrein prijsgeven.

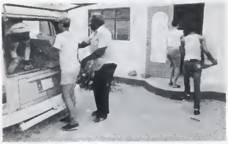

Voor harde werkers zijn er nog een paar werkschoenen voor handen. Niet allemaal tegelijk.

NICARAGUA: "país libre"

19 di Juli 1979 no solamente lo keda graba komo e dia di e triunfo di e revolushon Sandinista na Nicaragua, pero tambe un triunfo pa e pueblonan latinoamericano riba e poderio i influensia norteamericano.
Un bes mas a keda demostra ku ora ku un pueblo lanta i lucha pa su libertat, tardi of tempran esaki lo bini.
E lucha di e pueblo Nicaraguënse tabata un lucha largo. Un lucha ku a kuminsa for di kuminsamento di siglo 20 i ku a kulmina ku un viktoria pa e pueblo di Nicaragua. For di kuminsamento di e siglo aki e pueblo mester a lucha kontra e intervenshonnan i dominio di e "marines" merikanonan i su lakayonan. I den e ultimo 45 añanan kontra e dominio di e kriminal famia Somoza.

E triunfo na Nicaragua tin un signifikashon importante

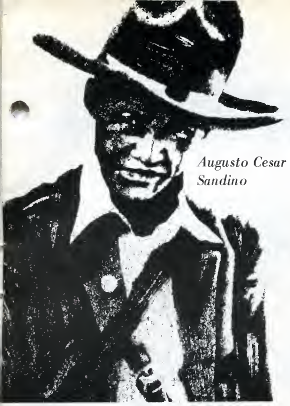
E triunfo of viktoria na Nicaragua tin un importansia masha grandi mes. Naturalmente e ta na promer lugar un alivio i un alegria grandi pa e pueblo nicaraguense. E pueblo heroiko di Nicaragua, ku bow di e sirkumstansianan mas malo ku por tabatin mester a lucha pa kaba ku un di e diktaturanan mas feroso i sangriente ku a yega di existi, no solamente na America Latina, pero den mundo henter.
Na januari 1933 USA a retira su trupanan, no antes di a entrena i laga atras un Guardia Nacional pa defende interesnan norteamericano.
21 di februari 1934: Balanan asesino di Guardia Nacional bow mando di Anastasio "Tacho" Somoza ta kaba ku bida di Sandino.
No kere ku ta den bataya Sandino a muri. El a muri pa medio di e traishon mas vil i baho ku por tabatin. Mientras ku Sandino a asepta konversashonnan di pas el a wordu traishoná i matá. Despues di a kaba di kome den e Casa Presidencial hunto ku president Sacasa, bahando trapi Sandino ta wordu gara pa Guardia Nacional. E ta wordu hiba, hunto ku su ruman Socrates i dos otro general ku tabata kompañe, na e kampo di aviashon i ta wordu asesina.
E asesinonan a kere ku matando Sandino, nan lo a kaba ku tur kos. Pero a sosode net lo kontrario; te ora e lucha a kuminsa!

Augusto Cesar Sandino: "Patria libre o morir"

Sin duda Sandino ta e simbolo di e revolushon nicaraguënse. Prome den e resistensia kontra e trupanan norteamericano i despues kontra e marionetanan/presidentenan e tabata e inspirashon di e lucha kontra di e dinastía Somoza i indudablemente e persona mas konosi paden i pafor di Nicaragua. Ta na honor di e gran heroe aki e Frente Sandinista di Liberashon Nashonal a yama nan mes, despues di su kreashon na aña 1961.
Augusto Cesar Sandino a nase dia 18 di mei di aña 1892 den e humilde pueblo Niquinohomo. Siendo di trempan un hombер inkieto, Sandino a traha na Nicaragua, na Honduras i hasta na Mexico. Na 1926 el a bolbe Nicaragua. Semper Sandino a mantene su mes al tanto di e politika di su pais.
24 di december 1926: Trupanan bow mando di un tal Julian Latimer ta duna ordu pa trupanan norteamerikano desembarká na Nicaragua, bow di e preteksto "ku nan ta bin proteha bida i propiedatnan norteamericano".
E trupanan a apodera di Puerta Cabezas.
Despues di e akshon aki Sandino a logra pone man riba mas o menos 30 pa 50 fusil ku kual el a kuminsa despues su lucha.
Sandino a huy bai den sero i ku un grupo masha chikito el a kuminsa bringa kontra e invasornan. Sandino tabata wordu yama e tempo ei "el General de los Hombres Libres" i su ehersito "el Pequeño Ejercito Loco".
Despues ku nan a ataká un guarnishon norteamerikano na El Ocotal ayudo a wordu pidi na Managua i e promer bomnan a wordu basha riba suelo latinoamericano.
Sandino lo a keda bringa te februari 1933.
E pueblo di Nicaragua por wordu konsidera komo un simbolo di heroismo i perseveransia. Nos por a mira ku durante di e lucha a existi un solidaridat hopi grandi pa/ku e lucha di e Frente Sandinista. E solidaridat aki no solamente tabata existi serka e diferente sektornan na Nicaragua mes, pero tambe den henter Latino America i mundialmente tabata existi simpatia pa e lucha i un repudio total pa e maton Somoza.
Nos ta kere ku esaki ta un di e poko biahanan ku paisnan di e kontinente merikano a forma un mokete asina grandi i a sakudi Somoza te ora ku esaki a kai for di su trono. Un trono traha a kosto di bida i sanger di miles di hombernan, muhernan i muchanan nicaraguënse.

Akontesimientonan mas importante ku a sosode durante e siglo aki na Nicaragua

1909: Estados Unidos ta laga tumba e gobierno di Jose Santos Zelaya.
1910: Adolfo Diaz, un marioneta di e gobierno norteamerikano ta wordu poni na poder.
1912: Di dos intervenshon norteamerikano. Barkonan di gera ta bombardea diferente di e siudatnan e.o. Managua, Masaya, Granada. Un di e prome heroenan nicaraguense ta kai den e bataya kontra e invasornan. Su nomber ta Benjamin Zeledon, e tabata na kabes di e resistensia nicaraguense.
1917: USA ta pone un otro presidente: Emilio Chamorro.
1926: Despues di un golpi di estado, Adolfo Diaz ta bolbe na poder.
1927: Augusto Cesar Sandino ta lucha kontra trupanan norteamerikano. Su ehersito ta wordu yama "Pequeño Ejercito Loco".
1933: USA ta sali for di Nicaragua, pero no sin promer organisa un Guardia Nacional bow mando di Anastasio Somoza, mihor konosi komo TACHO.
1934: E embahador norteamerikano ta duna ordu pa mata Sandino; Dia 21 di februari Sandino ta wordu mata.
1937: Despues ku na aña 1936 Somoza ta baha president Sacasa i ta pone Brenes su lugar, awor ta toka turno pa Brenes wordu elimina. Esaki ta sosode pa medio di un elekshon, kaminda Somoza ta risibi 99% di e votonan! For di akinan ta kuminsa e enrikesimiento personal di e Somozanan.
1956: Rigoberto Lopez Perez ta mata Tacho Somoza. Ta sigie su yui Luis.
1961: Dia 23 di juli ta nase e Frente Sandinista di Liberacion Nacional bow mando di Carlos Fonseca.
1963: Anastasio Somoza, "Tachito", ta asumi poder, despues ku su ruman Luis a renunsia. Den e añanan ku ta sigi konstantemente tabatin akshonnan di e Frente Sandinista. E regimen kriminal ta arma su mes mas i mas a kosta di e pueblo.
1970: Desde 1970 akshonnan di e Sandinistanan ta krese i bira miho organisa. Tambe e represhon ta krese.
1974: Varios funsionarionan halto di e regimen di Somoza ta wordu sorprendi i tuma rehen dor di un komando di FSLN. Esaki ta un di e prome gran viktorianan di e Frente Sandinista.
1976: Carlos Fonseca, lider di FSLN ta muri den kombate.
1977: Gran ofensiva na oktober.
1978: E lucha ta bira mas i mas intenso i ta alkansa ful Nicaragua. Apoyo general pa FSLN di parti di e pueblo. Weiga general ta eksigi Somoza pa baha.
1979: 17 di juli Somoza ta huy, lagando un ruina kompleto atras.
19 di juli: Viktoria total pa e pueblo ora ku e Frente Sandinista ta drenta Managua.

Augusto Cesar Sandino

E biaha aki si, USA, ku su ideanan intervenshonista a faya barbaramente. E "NO" ku ela haya di e resto di e paisnan pa su idea di interventí i krea un forsa di pas, no a laga duda. Den e reunion di OEA por a weita un insubordinashon kasi total, ora ku mayoria di paisnan a vota kontra e proposishon ariba menshoná.
Laga nos wak ken a vota pro e intervenshon. Somoza i Paraguay. Esaki ta nada straño, ya ku Somoza i Stoessner (SS) ta "blood-brother".
A abstene Chile, Uruguay, Salvador, Guatemala. Uyyyuuyyuuy!! Que compañia!!
Al fin al kabo USA mester a vota tambe kontra e proposishon. E viktoria na Nicaragua ta un señal alentador pa e pueblonan di El Salvador, Guatemala, Honduras, Chile i otro diktaduranan militar ku ta existi den nos kontinente.
Ta muy bien posibel ku e chispa di Nicaragua lo por sirbi pa sende e vlam di revolushon na e paisnan akinan tambe, pasobra nos no mester lubida ku ta den mesun situashon e pueblonan aki ta ku tempo di Nicaragua bow Somoza.

Un pueblo heroiko

E Frente Sandinista i e pueblo Nicaraguënse a demostrá karakteristikanan fundamental pa gia un pueblo pa viktoria.
— E espiritu di kombate ku semper tabata reina serka e Sandinistanan i e pueblo.
— E heroismo pa wanta e preshonnan i represhonnan mas kruel ku por tabata existi.
— Un valentía enorme.
— Komo kombatiente i luchador durante e gera, nan a demostra di no ta hala atrás pa e bombardeonan i kombatenan mas pisá ku por tin.
Tur e faktornan aki, kombiná ku e táktika i strategia politika/kombativo korektto a hasi posibel e viktoria final i desisivo kontra Somoza i su "gang". Por a ripara ku te na e ultimo momento tabatin manipulashonnan di parti di Somoza via un tal Urcuyo. Pero nada no por a stop e marcha di viktoria.
Despues di e viktoria e Sandinistanan a demostra grandesa, hopi grandesa mes den nan maneho direkto.

No mester lubida ku e prensa reakshonario ta kla pa habraká riba e minimo desvio of aktuashon "robes", bow di e lema di komunismo of komunista.
Nos ta puntra nos mes ta kon e kos aki ta posibel? Ta parse ku di repente tur e krimennan atros di Somoza ta wordu lubida? I ta kuminsa piki piew?
Pero e kampaña sistematiko di difamashon aki, ku a start mesora despues di e viktoria of promé ku e viktoria mes, lo no resulta. E lo no resulta, pasobra e represhon, e opreshon, e tortura, hamber, miseria, tur e frutonan putrí aki di e regimen somosista, lo no por wordu lubidá nunka pa e *pueblo di Nicaragua*.
Ta e *pueblo di Nicaragua* a lucha.
Ta e *pueblo di Nicaragua* a sufri.
Ta e *Pueblo di Nicaragua* a sakrifiká nan bida.
Ta e *pueblo di Nicaragua* ta esun ku a sinti durante mas di 40 aña e yugo di e teror somosista.
Ta di unda ta sali awor ku otronan, ku naturalmente otro interesnan, por bin kondena of purba valotá e lucha di e *pueblo di Nicaragua?*
E komandantenan di e Frente Sandinista tin un gran popularidat serka e pueblo. E Gobierno di Rekonstrukshon Nashonal ta pará firme i ta konsiente di e tarea grandi ku nan tin.
E pilar di kualkier gobernashon ta e masa. Pasobra e masa, e mayoria di e pueblo no a lubida i hamas i nunka lo lubida e krimennan, e torturanan, e bombardeonan, e masakrenan ku nan a sufri na man di Somoza.

Yudansa

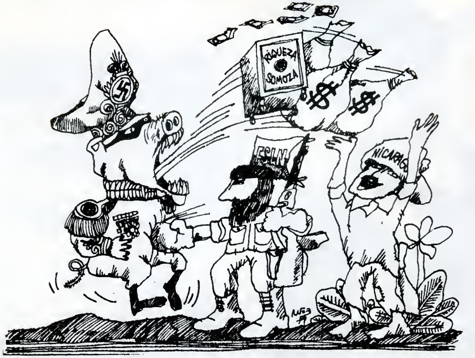
Awor ku nan a kaba ku Somoza na Nicaragua, e pregunta ta: kiko awor?
Bueno tin un tarea tremendo grandi ta wardando no solamente Gobierno di Rekonstrukshon Nashonal, pero henter e pueblo di Nicaragua. Laga nos wak algun hechonan. Somoza i su Guardia Nacional a laga bombardea sin ningun miserikordia tur e siudatnan na Nicaragua kamindanan tabata bringa kontra dje. Esei ta nifika ku ta praktikamente henter Nicaragua el a laga bombardea. No ta poko ta e pueblonan i siudatnan ku Somoza a laga parew ku tera.
Loke tin mester anto pa rekonstrui Nicaragua ta un suma astronomiko.
Finansieramente Nicaragua a keda totalmente destruí i ruiná, sin ningun reserva i ku un debe na otro paisnan di mas di 1000 miyon.
Tin hopi hamber na e pais. Situashonnan higiéniko i di salud ta malisimo.
Nicaragua aktualmente tin mester yudansa di ful mundo, sin importá ta di ki ideologia e gobierno ta. Por bisa ku mester tur kos na Nicaragua.

Mester ayudo na komestible, kuminda, remedi etc. Mester ayudo finansiero. Mester ayudo humanitario, dokternan, maestronan, nursenan, hendenan pa yuda den e programa di alfabetisashon, hendenan pa traha kasnan, hospitalnan, kamindanan, edifisionan, skolnan i asina por sigi.
Por bisa ku na Nicaragua mester tur kos, pasobra a keda poko.

e fortuna ku somoza a horta

Amerika Latina tin e eksperensia ku tur e diktadornan i hopi presidente eligi, ku a sinta a enrekese nan mes ku propiedat di e pueblo.
Mientras ku nan tabata "traha" na bienestar "general" nan rikesa personal tabata krese masha rapido. I nan tabata "haya" tur sorto di koperashon for di tur instansia, espesialmente di e departamentonan di gobierno.
Aña pasa nos tabatin e kaso di e sha di Iran, kende mester a hui di su pais. E rikesa a tapa su wowo pa e kustumbernan i normanan religioso di su hendenan. Despues di su fuga su fortuna personal a wordu balota na sientos di miyones. E fortuna aki ta konsisti di hoyas, kuentanan bankario, propiedatnan industrial i residensia na diferente parti di mundo. Aktualmente ta den konstrukshon un residensia estilo moskee na e kosta di Acapulco na Mexico.
Pa Iran e robo aki lo no ta asina grandi, pasobra e petrodolarnan ta sigi kore. Tambe nos por korda un hefe di estado afrikano ku a baha na awa ora ku trupanan anti-gobierno a invadi su teritorio. Segun reporteronan bo por a mira un fila grandi di limousine sali di e palasio bai pa e frontera. Tur hende ku sa algo di e situashon sosio-ekonomiko di e estadonan afrikano por bisa ku hopi hende por a skapa di morto di hamber ku plaka gasta riba un solo limousine.
Resientemente Somoza a wordu kori for di Nicaragua. Aki fuera di tabata un tirano tambe Somoza tabata un chikado di pueblo. Tanto doñonan di empresa komo obreronan i kampesinonan mester a hasi sakrifisio na e usurpador aki.
E fortuna ku e famia Somoza a akumula di 1937 pa 1979, a kosto di e desaroyo nicaraguense, ta wordu kalkula entre 500 pa 2000 miyon dolar. Pa Nicaragua e fortuna aki ta konsiderable i ta bai mas aya di e frontera loke ta hasi mas difisil pa kalkula eksaktamente kuanto e ta.
Parse ku Somoza a hipoteka gran parti di su biennan prome ku su karera a termina. Aki ta sigi un lista di biennan mas sobresaliente:
— Un fabrika di likor.
— Varios fabrika di suku (Dolores so tin $ 20 miyon na mashin).
— Un fabrika di sement di $ 40 miyon. (Tur e mosaikonan ku a wordu uza pa amplia e siudat di Managua despues di e temblor di '72 ta prosedente di e fabrika aki).
— Plantashonnan di aros, kofi, katuna i maishi.
— Kria di bestia i abatuar.
— Un fabrika di hilo.
— Fabrikanan di material di konstrukshon.
— Agensia di outonan Mercedes Benz (tur outo di gobierno ta di e marka aki) i Citroen.
— Un banko, Banco Centroamericano, ku un kapital di $ 15.000.000.

— Shares kada un di entre 3 pa 5 miyon dolar den kuantioso empresa norteamerikano.
— E uniko korant di Nicaragua, Novedades, i ta bou direkshon di e primo di Tachito.
— Un estashon di t.v. i un di radio.
Tambe e tabatin enteresnan den peskeria i tin algun planta pa prosesa kamaron. Ultimo tempo el a kuminsa ku un fabrika di serbes.
Na Antias tambe nos konose sorto di Gobernante nan asina. E kasonan di St. Maarten tabata hopi den publisidat. Aki na Aruba mes nos sa di un ex-gezaghebber ku tempo di su gobernashon a haya varios tereno ariba Aruba.
Segun lei bo por haya tereno pa traha kas o pa planta. Pero no pa hasi negoshi. E ex-gezaghebber aki a bende un pida tereno pa kas ku un Merikano pa US$ 12.500. I awe ainda tin mas kos ta pasando den nos gobernashon manera komishon gordo pa proyektonan di gobierno i komishon ora di duna permiso pa proyekto.
E "policy" ku gobernantenan ta hiba ta: "Si mi no tumé otro ta tumé".

Onderstaand artikel verscheen één dezer dagen als ingezonden stuk in de Amigoe

nog lang niet

In het kader van de Dag van de Pers geloven we toch even bij e.e.a. te moeten stilstaan. Het is al dikwijls gezegd en het zal nog heel vaak herhaald moeten worden: Voor het optimaal funktioneren van de persmedia en voor een maximale informatie aan de bevolking is persvrijheid een vereiste. Een kritische opstelling moet mogelijk zijn; zoalng er echter mensen vanwege een zodanige opstelling weggewerkt kunnen worden is dat niet het geval.
Enige tijd geleden maakten wij gewag van het feit dat ons inziens de vrijheid van meningsuiting in het algemeen en — in dit specifieke geval — de vrijheid van pers in het bijzonder bedreigd werd.
Joop Jutten, redakteur van het maandblad Skol i Komunidat, moest weg vanwege zijn kritische opstelling t.a.v. het gehele maatschappelijk gebeuren, waarbij niet uit kon blijven dat enkele mensen in sleutelposities er minder goed vanaf kwamen.
De door ons aangedragen argumenten werden destijds door de heren van de pers niet steekhoudend genoeg bevonden, maar de tijd moest uitmaken dat wij gelijk hadden.
Het Openbaar Schoolbestuur (lees Bestuurscollege) laat een leerkracht uit Nederland komen — met alle kosten die dat met zich meebrengt — voor een betrekking aan een basisschool, terwijl Joop weg moest, overigens ook met alle kosten van dien. Het nieuwe schooljaar is amper van start of blijkt dat er minstens een bijzonder schoolbestuur is waar men ook niet geheel voorzien is. Voeg daarbij de opmerking dat er wegens een tekort het volgend jaar naar alle waarschijnlijkheid weer leerkrachten uit Nederland gehaald zullen moeten worden en het is zoals iemand het kort en krachtig uitdrukte: Er waren wel banen, maar niet voor Joop.
Het ware goed als iedereen — niet alleen de pers — zich realiseerde dat we er nog lang niet zijn.

Namens het bestuur
van de Simar,
C. KELKBOOM,
sekretaris

Naschrift Amigoe-redaktie:

Wat het bovengenoemde geval betreft menen wij ons te herinneren dat de Aruba Pressclub deze zaak destijds aangehouden heeft en de Simar gevraagd om met bewijzen te komen zodat behandeling kon plaatsvinden. Tot op heden heeft de APC deze niet ontvangen.

Amigoe wil bewijzen

Hoe moeten we die leveren voor de zeer geachte redaktie van de Amigoe? (Gelieve aan te kruisen wat de geachte redaktie wenst):
- ☐ **Een authentieke akte getekend door notaris met twee getuigen.**
- ☐ **Een vraaggesprek met John van der Kuyp waarbij wij hem rechttoe rechtaan op de man af, vragen of hij de herbenoeming van Joop heeft geblokkeerd en waarbij hij ja zegt.**
- ☐ **Een procesverbaal van de recherche.**
- ☐ **Een bekentenis van het B.C. him(them)-self(ves).**

Wilt u verder ook zo vriendelijk zijn om ons tijdig te laten weten indien u dit alles in tweevoud wilt hebben?
Hopelijk zal de Amigoe dan ons eindelijk geloven . . .

REDAKTIE SKOL I KOMUNIDAT

Begin juli nam de redaktie tijdens een piknik op Andicouri afscheid van dissident Joop Jutten. Het werd een nogal nostalgische dag, waarbij de hoogtepunten uit het nog jonge bestaan van Skol i Komunidat de revue passeerden. We zullen zonder Joop verder moeten.

PABIEN!

. Johanita Martis Maduro
35 aña

Sra. Joanna Trimon
35 aña

Den e ultimo tempo nos tin un rekòrt na hubilarionan den enseñansa. Kasi nos por bisa ku tempo ku e hubilarionan aki a kuminsa traha den enseñansa, na Aruba a kuminsa un era nobo. E era di Antianisashon. Kombersando ku e hubilarionan nos por a konklui ku e bida di maestronan awendia ta hopi mas fleksible ku antes; tempo di soeur ku frere.
Ta di lamenta si ku varios di nos hubilarionan tin mas aña ta trahando, pero ku direktiva di skol no tin esakinan regrista. Pa kolmo ta e hubilario mester yama direktiva di skol, SKOA pa pone nan na haltura ku e ta hasi tanto aña ta traha. Ta konosi ku SKOA ta hasi trabou atministrativo pero e praktika ta mustra ku no ta tur sorto di atministrashon nan ta tene. Un dunado di trabou ku ta atento pa su personal lo ta bon na altura ken ta hasi kuanto aña trahando den enseñansa.
E ridikulides den e asunto aki ta ku ora direktiva presenta e regalo na e hubilario. Segun lei e hubilario lo tin derecho riba un luna di salario komo regalo.
Pero hopi lo a keda stom ora nan a habri e envelop i ripara ku e ta bashi!
Esaki ta tipifika e apresio pa e hubilarionan. Ta hasi bo kere pero no tin nada. I si bo haya algo aden tòg na fin di luna bo ta haya e palo! Nan ta konta bo regalo(???) riba bo salario i nan ta tene un tersera parti aden.
Esaki komo agradisimento pa tanto aña ku bo a dedika na enseñansa!
Pero fuera di tur esaki nos ta desea nos hubilarionan, miembronan aktivo di Simar hoooooopiii aña mas di salu i forsa i ku Dios duna nan bida pa sigi yuda nos.

(Nos ta pidi nos lektornan pa si nan sa di algun hubilario mas, pa t'asina bon di pone Skol i Komunidat na haltura).

Sra. Edna de Lange Nicolaas
27 aña

Sra. Digna Laclé Herrera
35 aña

Sra. Carmen Lampe Maduro
30 aña

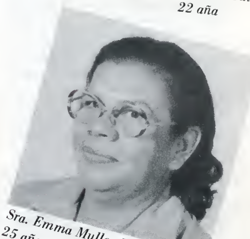
Zuster Louisi
22 aña

ra. Sylvie Flanders de Freitas
30 aña

Sra. Theresita Jandroep Cecilia
30 aña

Sra. Emma Muller Winklaar
25 aña

MEDIDANAN EK

Komo ku den e dianan aki hopi ta wordu papia riba medidanan ku gobierno mester tuma pa sana nos situashon ekonomiko, nos a bai skomber den nos file i nos a bin topa ku e proposishonnan ku e sindikatonan di Aruba konhuntamente a hasi na gobierno sentral na juli 1975.

Algun di e proposishonnan aki a wordu ehekuta, pero loke ta remarkable ta, ku mayoria di e proposishonnan ku, lo por a trese solushon basta lihé pa sana nos situashon ekonomiko, nunka a wordu ehekuta. Loke no ta di spera tampoko, komo ku e medidanan aki lo bai mishi ku e kartera di e grandinan i esakinan lo no permiti esaki.
E kabinete interino aki a bin ku masha brio, i nan prome medida, esta di oumenta e preisnan di outo grandi ku 30% a bira un problema kaba.
Ya kaba preshon ta wordu poni di banda di e "car-dealers" pa haya un "vrijstelling" pa e outonan 1980 "ku a wordu enkarga na mei". E wega ta visto. Tur hende sa ku ta na fin di aña i kuminsamento di esun nobo, mas outo nobo ta wordu bendi. Si nan haya e "vrijstelling" aki anto e medida su efekto lo tin net nada!
Sigientemente ta e proposishonan:

Posishon konhunto di e sindikatonan di Aruba pa kombati desempleo i pa logra medidanan adekuado i solushonnan pa e problemanan finansiero - ekonomiko serio.
E sindikatonan di Aruba konhuntamente ta opina ku Gobierno mester demostra e karakter kritiko di e situashon finansiero-ekonómiko di Antiyas mediante sifranan klaro (balansa di pago inkluyendo balansa di kapital).
Mester wordo hasi un investigashon di e distribushon di e "nationaal inkomen" enkuanto sueldonan e invershonnan.
Medidanan ku mester wordo adopta enkuanto:

1. Desempleo
2. Entrada
   impuesto direkto
   impuesto indirekto
   sistema pa spar
3. Gastonan partikular
4. Politika di preis
5. Gastonan di gobierno
6. Invershon

1. DESEMPLEO

A. Ehekushon di trabownan di infraestruktura

E projektonan infraestruktural mester wordo entamá lo mas pronto posibel.
E ehekushon di e projektonan aki mester tin prioridat den e kaso di projektonan ku ta provechoso pa e poblashon lokal. I tambe den e kaso di e industrianan menor i mediano.

B. Ekspanshon di zona liber

1. Perkura pa atrae invershonnan adoptando e leinan konserniente i oumentando e fasilidatnan.
2. Mehora e posishon di kompetensia.
3. Ekspande e distribushon di e produktonan.
4. Atrae empresanan di asamblahe.
5. Lanta un empresa di empake pa suku, haros, suku, sibojo, batata, harinja ets.

C. Lanta un banko di desarojo i un konseho di desarojo independiente:

E dos institushonnan aki mester tin un base tripartite o sea nan mester ta integrá dor di gobierno, sindikatonan, donjo di trabow.

Tareanan di e Konseho di Desarojo

— elabora plannan di desarojo;
— asesorá gobierno ora gobierno traha plannan di desarojo.

Funkshon di e banko di desarojo

— finansiamento di empresanan chikito;
— industralisashon;
— finansiamento di kooperativonan lantá ku inisiativa di e sindikatonan;
— durante e perjodo di transishon for di e lantamento di un kooperativa/empresa chikito/te ku e produkshon kuminsa e banko di desarojo mester presta fasilidatnan finansiero.

E autodealersnan ta pidi "vrijstelling" pa autonan 1980

Projektonan

worde enkarga na mei 1979.

D. Promoshon di empresanan menor i mediano
(empresanan "arbeidsintensief")

Konsede nan premionan di invershon prosedente di impuestonan di eksportashon di kapital (ekskluyendo e empresanan grandi, ku gran potensialidat finansiero).

E. Stimulá aktividatnan di konstrukshon

1. Introdusi un sistema di premio pa konstrukshon di kas propio.
2. Lanta un banko hipotekario ku lo duna hipoteka pa 25 te 30 anja. E interés hipotekario mester ta abou pa kasnan ku un balor te fl. 50.000,—.
3. Konstrui kas di pueblo ku fasilidatnan di rekreashon i esparsi riba henter e isla.

F. Aplikashon di un "toelatingsbeleid" strikto

(Nos ta mira ku esaki a wordu kasi basta pero e kondishon a, b i c hopi biaha ta laga hopi di desea, si nos mira e kalidat di e azeta, habon etc., red.).

H. Ehekushon di projektonan di agrikultura, kria i peska ku un base kooperativo.

I. Introdukshon di "werkloosheidsuitkering"

Esaki mester ta mará na partisipashon obligatorio na programanan di "her- en bijscholing".

2. ENTRADA

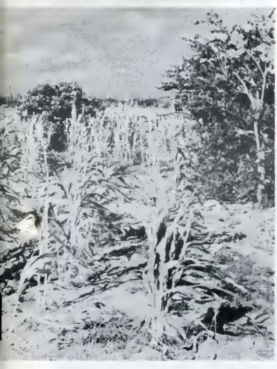
A. Impuesto direkto
B. Impuesto indirekto
C. Sistema di spar

A. Impuesto direkto

1. Introdukshon di "loonbelasting" (esaki ya a wordu ehekutá, red.).

ONOMIKO

SINDIKATONAN DI ARUBA

grikultura, kria i piska lo worde ehekutá a base kooperativo.

1. Forsa di labor lokal mester tin preferensha.
2. Si ta inevitabel pa emplea trahadornan stranhero anto esaki lo mester ta pa un periodo limitá (un anja) ku e kondishon ku durante e periodo di banda di e trahador stranhero ei un trahador lokal lo haña e formashon nesesario.
3. Mester bin un projekto di "her-, om- i bijscholing" di e trahadornan i tambe "on the job training".
4. Perkurá realisá un mihor koordinashon entre sociale zaken, arbeidszaken i e sindikatonan.

G. Protekshon di industrianan ku ta reemplasa importashon mediante

1. Derechonan di importashon halto.
2. Fasilidat fiskal, sistema di kuota i/of monopolio.

Konseshon di monopolio mester ta ligá na kondishonnan estrikto:

a. kualidat
b. preis
c. kantidat di empleo.

2. Kuminsa grava entradanan for di fl. 6000,— pa aña (tambe, red.).
3. Oumento konsiderabel di e progreshon pa entradanan riba fl. 36.000,— pa aña.
4. Introdukshon di impuesto progresivo pa "vermogen" riba ca. fl. 50.000,—.
5. Introdukshon di impuesto konsiderablemente progresivo pa "vermogensaanwas".
6. E kategoria di e profeshonnan liber ku entrada i "vermogen" no registrá mester kontribuí proporsionalmente na e saneamento di e problemanan finansiero-ekonomiko (mediante e impuestonan progresivo.
7. Introdukshon di impuesto progresivo riba entrada total di miembronan di eilandsraad i Staten (entrada total = salario normal + otro subsidionan manera: "toelage, presentiegelden" etc.). E representashon den eilandsraad i Staten mester wordo institui komo representashon di tempo kompleto.
8. Apliká e tarifa di "winstbelasting" riba Shell-Curacao i Lago-Aruba.

B. Impuesto indirekto

1. Hisa e impuesto riba gasolin pa konsumo lokal ekivalente na e suma ku e intermediarionan ta obtene awor, suspendiendo e intermediarionan.
2. Hisa e derecho di importashon riba artikulonan di luho (auto di luho, paña di luho, televishon di kolor, artikulo di optika luhoso, ekipo di sonido, artikulo kosmétiko e.o.).

Introdukshon simultaneo di transporte públiko bon i barata.

3. Hisa e impuesto riba bibida alkoholiko (exkluyendo bibida pa exporta).

C. Sparmento

Introdusi un sistema di spar obligatorio pa tur trahadornan, konekta ku e lantamento di un banko di obrero ku lo wordo administra i supervisa dor di e sindikatonan di Aruba of dor di personanan nombra dor di e sindikatonan.

D. Proklamashon di e ley pa "bindend i onverbindend verklaring"

di COA, inkluyendo e kompromiso ku e sindikatonan di Aruba a proponé gobierno.

3. GASTONAN PARTIKULAR

Un sistema di paga na kuota mas estrikto, huntu ku un ley ku ta kastigá evashon di e reglamentonan di pago na kuota. E ley aki mester ta aplikabel na e bendedor i e kumprador.

4. POLITIKA DI PREIS

1. Un politika di preis mas estrikto.
2. Un paro di e margen di interes.
3. Inkoopcentrale:

a. E sindikatonan di Aruba ta partidario di un Inkoopcentrale ku un base lo mas amplio posibel.

b. Den e fase inisial e Inkoopcentrale mester suministra produktonan di primera nesesidat i medikamentonan (den un fase posterior — expanshon di e base aki).

c. E Inkoopcentrale mester funshona di akuerdo ku e dos prinsipionan proponé dor di gobierno:
   1. government to government approach
   2. "bidding" system.

d. E konseshon di monopolio pa e entrega di un produkto determina mester tin un karakter temporal limitá i mester ta mará na kondishonan estrikto.

e. E Inkoopcentrale mester kumpra tur e produktonan di agrikultura lokal.

4. Prohibishon di "vertikale prijsbinding".
5. "Leveringsplicht".
6. Prohibishon di tur sorto di boycot.
7. Kontrarestá konsentrashon ekonómiko di merkado.
8. Evita medidanan di gobierno ku ta oumentá gastonan di empresa.

5. GASTONAN DI GOBIERNO

1. Un ehekushon efektivo di e paro proklama na 1973 pa nombramento di personal (no-kalifiká) (esaki a sigi keto bai, red.).
2. Restrikshon di viahenan ofisial, resepshon i kompensashon di gasto (p.e. auto).
3 Redukshon di presentiegelden.
4. AOV, WW, Onderstand, beka etc. mester wórdo adoptá sigun oumento di kosto di bida.

6. INVERSHON

1. Re-invershon obligatorio di ganashi realisa dor di kompanianan lokal (mira politika di paisnan den desaroyo).
2. Invershon obligatorio di premionan di aseguro.
3. Oumento di invershon lokal di pensioenfonds dor di rebaha e porsentahe legal pa invershonnan den exterior.
4. Rebaha di e limite legal pa exportashon liber di kapital te f. 1000,— of menos pa kada transakshon segun un unidat di tempo determiná. Sanshon legal pa exportashon di kapital no registrá.
5. Pone impuesto riba eksportashon di kapital ku un sierto porsentahe, pa stimulá invershon lokal.

Sindikatonan Arubano ta haya nesesario pa entamá medidadnan ku lo kondusí na afiliáshon ekonomiko via Caricom.

Tambe e sindikatonan di Aruba ta di opinion ku mester bin un kambio den ontslagwet, i un ampliashon di e kompetensia di e ontslagcommissie.

surinaams avontuur in het oktober nummer

Onze vaste medewerker Rinus de Graaff heeft dit jaar enkele weken doorgebracht in het voormalige koninkrijkspartnerland Suriname, uiteraard gewapend met de nodige foto-apparatuur. Hij heeft daar opgemerkt dat het toerisme grote mogelijkheden biedt.

Het verhaal zal hoofdzakelijk gaan over een 6-daagse korjaaltocht over de Marowijnerivier. Een geweldig avontuur, gespeend van elk komfort, maar dat is juist de charme van deze tocht.
Tevens is op deze expeditie wel gebleken dat het toerisme zich nog in de kinderschoenen bevindt.

anochi kultural: UN EKSITO?

Diabierna 31 di ougustus tabatatin un anochi kultural pa konmemorá e di 30 aña di eksistensia di Stichting Cultureel Centrum Aruba.
Riba e anochi aki tabatatin presentashon di eskritornan arubiano, di otronan ku ta yama nan mes eskritor i tambe deklamadornan. E artistanan aki a resitá sea for di nan propio obranan of di otronan.

Loke frankamente a straña nos ta di mira tanto hende ku ta yama nan mes "progresivo", of "maatschappijkritisch" manera nan sa yamé tambe, presentá riba e anochi aki. No ku nos tin nada kontra un anochi kultural of literario, alkontrario sorto di presentashonnan asina mester wordu ripití mas bes (pero na un manera drechi sí).
Pa kunsa, loke nos no por komprende ta e hecho ku e personanan en kuestion a aseptá pa presentá riba un anochi pa konmemorá e di 30 aña di CCA.

Nan a homenegiá un stichting ku desde su fundashon a hasi masha poko pa elevashon kultural di nos berdadero pueblo. Ta un echo ku desde su fundashon e stichting aki su trabounan a keda reservá pa satisfakshon di un grupito, prinsipalmente e hulandes-oropeonan. Nos ta e proménan pa aseptá tambe ku awendia esaki no ta asina mas i ku poko-poko e kosnan ta kambiando. Pero esaki no ta kita afó ku ta e mesun stichting aki, kende a pone su mes dilanti di e noble tarea di elevá e pueblo di Aruba kulturalmente ku finansas di Hulanda, semper a trata di kultivá un pida Oropa na Aruba. Solamente ekspreshonnan kultural for di e kontinente oropeo tabata wordu mira komo berdadero kultura, mientras nos propio ekspreshonnan kultural tabata wordu despresiá pa gremio kulturisá aki.

NENA BENNETT

30 aña di c.c.a.

Naturalmente obranan den nos propio lenga no tabatatin un chens e tempo ei. Ta e ultimo añanan aki mirando ku tur kaminda di mundo artistanan di nos region i latinoamerika ta hayando akohida e hendenan aki a kunsa komprendé ku kultura no ta wordu fabriká na Oropa so.
Pesei mes den nos wowonan tabata ironiko pa mira kon personanan ku ta yama nan mes konsientisá ta homenegiá un stichting manera esun aki. Pa nos e tabata un desepshon.

E ANOCHI MES

Segun nos un artista ku ta respetá su mes ta zoru semper pa su presentashonnan ta impekable. Unaves ku nan a aseptá pa presentá e anochi aki nan mester a zoru pa presentá algo drechi.
E anochi aki por a wordu kalifiká komo mediokre a malo.
Ku tur respet pa eksperto kultural di amigoe kende a gaba e anochi aki masha (e mes tambe a presentá) den kasi ful un pagina dia 5 di sept., pa nos e anochi tabata un tutu.
Tabata parse, no, tabata visto ku e poetanan i deklamadornan no a prepará nan mes debidamente pa loke nan tabata di bai presentá.

Ku tur e konsekuensianan ku esaki ta trese kuné: Tabata wordu lesá gewoon asina dilanti di e publiko for di un pida papel of un buki. I komo sifuera esaki no tabata sufisiente asta foutnan tabata wordu hasí den algun di e lesamentonan. Por ta ku awendía esaki yama literario of kultural, pero pa nos e tabata mustra masha poko respet pa e publiko ku a asistí.
Pa evitá malkomprendemento, nos no ta kritiká aki e kontenido di e tekstonan sino e "houding" di nos artistanan.
Un esepshon hopi agradabel tabata e presentashon di Nena Bennett kende si a demostrá ku ela prepará su mes debidamente pa e anochi aki.

Loke tabata mas iritante tabata e enorme satisfakshon ku tabata biba serka esnan ku a presentá: Ta asina satisfecho nos ta aki na Aruba ku kosnan mediokre?
I e publiko, asina poko kritiko ta aseptá tur kos, ta aploudí nan dedenan blou, miedo pa nan no wordu tildá di no sa kiko ta kultura.
No, tur kos huntu mirá, e anochi aki no tabata mucho stimulante pa e berdadero talentonan skondí, ku nos tin aki . . .

GRAWATA

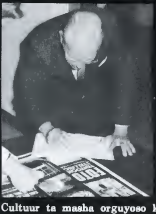
TE KOOP GRVRAAGD: fotokopie van kwade wil van John. Brieven onder prrrr bij de redaktie.

●

Si e islanan kaminda Frederic a pasa pa algun ora ta kere ku ta mala suerte nan tin, kiko ta di nos aki, ku tin un Frederics pa varios aña mas. Su ultimo atake ela lansa kontra nos pober Telefoondienst.

●

Sprockel ta orguyoso di su baby ku a krese bira grandi, ounke ku e ta un bastard di un makamba. Lamentabel ta ku e no kier pa rubiano pasa basilá ei banda.

Jan Cultuur ta masha orguyoso ku su stichting a kumpli aña. Pabien, Jan, sin bo Aruba awe lo no tabata sa kiko ta kultura.

●

Loke e metrologonan a hasi pa pone nomber di mucha homber tambe pa e orkannan ta hopi mas peligroso ku tur hende ta kere. Imagina bo ku Ana i Boby a topa otro. Nan a djoin i despues di algun dia ata mama, tata i yiu ta azota e islanan di Karibe.

●

Antias tambe tin su universidat.
Pa e nivel di atmishon e ta Karibeño.
Pa posiblidatnan di sigi estudio e ta Hulandes.
Awor sikiera pone un Antiano na kabes.

●

Inspektie van Onderwijs i direktiva di skol kier pa tur skol basiko i preparatorio kuminsa i kaba mes ora. Ya tin mas ku un luna nan ta buska é ora aki.

●

Semper e maestronan ta wordu kritika pa nan moda di bisti. Awor ta e maestronan ta kritika, ku e diputado di enseñansa sa bin bisti ku klomp ora e bishita skoinan.

●

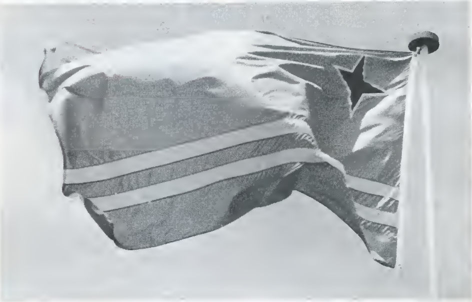
E oranan di skol no mester wordu kambia pasobra:
— E muchanan no por keda skol te 1.30 (di kon te 3.15 sí? red.).
— E weekend ta mucho largo pa e maestronan.
— Antes si nan tabata bal skol henter dia.

●

Den e kodigo di honor di Prensa falta e punto ku "diasabra jurnalistanan ta liber". Solamente si ta elekshon di MISS tin nan ta traha.

ENTRE DOS GOBIERNO

Manera nos a bisa den nos artikulo den Skol i Komunidat no. 5 mei 1979: "Analisis entre dos elekshon; MEP i MAN ta e partidonan ku a sali viktorioso den elekshon pa Staten.
E partidonan aki lo mester forma e proksimo gobierno.
E gobierno ku ta bai sinta mester di un sosten di un 2/3 parti di e miembronan di Staten pa por logra trese kambio den e konstitushon Antiano. E kambionan aki lo ta kambionan riba tereno estatal.
Ta un sistema sano ku un gobierno ta wordu sostene pa 2/3 parti di e Parlamento. Asina nos ta haya ku no tin mester entrega gobernashon na deseonan personal di algun hende, ku tin puesto klave den e gobierno, pa miedo ku nan lo bula kura. Ni lo ta posibel ku ta solamente programa di un partido ta wordu ehekuta. Alabes tin mas kontrol di un partido riba otro partido.
Pa formashon di e gobierno aki lo bai tuma basta tempo. Ta pesei nos ta haya ku e paso di parti di sindikatonan i komersio pa forma un 'zakenkabinet' algo logiko.
E kabinete lo por a tuma hopi medida drastiko pa purba mehora e situashon aktual.
Pero politikonan tabatin miedo di entrega poder den man di esnan ku si por a tuma desishon.
Ku hopi miedo nan a evita ku no-politikonan por a haya e oportunidat pa demostra e inkompetensia di e politikonan.

Gobierno interino

Despues di elekshon politikonan a haya e oportunidat di forma un gobierno di no ta loke nan kier, pero ku nan por sostene.
E gobierno interino aki lo mester bai tuma medidanan ku nan mes lo no por a bai tuma pa motibo ku tin kompromiso ku esnan ku ta wordu afekta pa e medidanan impopular aki.
Politikonan por saka nan kurpa masha fasil, ya ku e gobierno interino tin un tarea spesifiko, esta drecha e situashon finansiero ekonomiko.
Ta muestra di un mentalidat robes ku ora politikonan ta den gobierno, sabiendo ku e situashon ekonomiko no ta bon, ta keda sin bin ku medidanan ni ta hasi kaso di e proposishonan di otro instansianan pa drecha e situashon.
Tanto oposishon komo gobernashon ta kulpable ku awe nos ta den un situashon asina.
Pa añanan largo politikonan a tuma e posishon di "laisser faire" aki sin kier a mira ku Antias ta kayendo den un abismo.
Awor nos situashon t'asina:

— Un porsentahe halto di desempleo.
— Un ekseso den gastamento di plaka.
— Un mentalidat di konsumo ku ta pas pa paisnan desaroyá.
— Masha poko produktividat.
— Debe grandi tanto na Hulanda komo Banko Sentral.
— Saldo negativo riba balansa di pago.
— Presupuesto ku no por ser sera.

Masha poko invershon por wordu atrae pa motibo ku no tin hopi ganashi. Segun invershonistanan mester paga salarionan mucho halto. Pero salarionan mester ta halto ya ku e preis di artikulonan tambe ta halto. Mayoria di nos plaka ta bai eksterior pa kumpra artikulonan di konsumo.
Manera nos ta bai aki nos ta hinka nos mes den un posishon di limosnero. Pa kolmo den e instrumento gobernamental nos ta weita ku "lage kader" ta ser poni den posishon di "middenkader". "Middenkader" ta frustra i no ta produsi loke e por.
"Hoge kader" ta mira ku nan no por traha i nan ta bai traha den sektor privá o ta bai traha den eksterior i esnan ku kaba nan estudio den eksterior no ta bin bek.
Fuera di gritonan bashí i reakshonan sporádiko, politikonan Antiano no a goberna; nan no a planifika e futuro di e islanan aki. Tur a sinta "warda kos drecha". Proyektonan pa industralisashon, her-, om- i bijscholing no a wordu trata ku seriedat.
Proposishonnan di sindikatonan o otro komishonnan pa yuda drecha e situashon semper a keda "den estudio".
Awor den 4 luna di tempo gobierno interino mester trese kambio den rumbo di e barko Antiano ku ta bayendo riba un baranka.

Estruktura estatal

E futuro struktura estatal di e islanan Antiano tambe ta un punto importante pa e gobierno venidero.
Kiko ta bai para di e islanan Antiano?
Na Aruba mes tin un kontraversia riba e forma estatal: independensia o soberania. Kiko ta e diferensia entre e dosnan aki? Mas duda nos a haya ora ku e

ministro Yarzagaray ta bisa ku independensia kier men" stop ku e bevoogding di Korsou" i kada isla lo delega poder na un organo sentral.
Pero na Korsou nan ta mira e asunto di otro manera. Den un entrevista na t.v. venesolano, Don Martina a bisa ku, debi na e grandura di e teritorio, kantidat di poblashon i idioma, Antias mester keda uni.
Pa Hulanda ta miho ku Antias keda uni: menos problema pa madrepatria.
Independensia (MEP) o soberania (AVP), hasiendo nan maksimo esfuerso pa tene reina Juliana komo reina i mantene e Oranjehuis, kiko e lo ta?

Komishon di reino

Tarea di komishon di reino ta pa buska forma di koperashon entre Hulanda i Gobierno Sentral, entre Gobierno Sentral i e islanan, i entre e islanan mes. Pero manera nos ta mira, e komishon ta konsisti fuera di eksperto, tambe di politiko.
Politikonan ku por stroba un aporte optimal di e ekspertonan. Manera raportnan anterior nos ta kere ku solamente e aporte di politikonan ta wordu ehekutá i e trabou di e ekspertonan ta keda "den estudio", pasobra politikamente e no ta realisable.
Un lider politiko a bisa ku pa aña 1981 e blueprint di e independensia di Aruba lo ta kla. Nos ta sigur ku di e blueprint aki solamente e liñanan heel lo ta klaramente visible, mientras ku e resto di e mapa no ta kompleto.

Ningun politiko Antiano lo ta purá ku e independensia antiano, debi na e situashon finansiero.
Un "vaarwel" ku un maleta yen di plaka lo no ta bastante. Un dia e maleta lo bira bashí i no por bai yen'e bek. I den e sistema ku nos ta bayendo awor aki, e dia ta yega masha lihe.
Ta dia ku Hulanda machiká nos man nos lo por laga e saya di la reina los.

Resumiendo nos por bisa ku pa e gobierno interino aki, ku lo mester ta e salbador di Antias, logra algo e tempo di 4 luna ta mucho poko.
Nan mester por lo menos 6 luna pa repasa tur e proposishonnan di e sindikatonan i otro komishonan i ehekutanan. Pa mira si enberdat e medidanan tin efekto positivo lo mester di varios aña. Ademas e medidanan ku mester wordu tumá, no mester ta medidanan pa lapi, pero medidanan ku por surti efekto.

Ta keda e pregunta: Ta kua politiko ku sinta den e gobierno nobo lo por tribi di tuma medidanan ku no ta na agrado di sierto grupo den nos komunidat?
Hasta nos por riska bisa ku si e gobierno interino no ehekuta e medidanan inpopular awor, anto nunka nan lo wordu ehekuta tampoko.

Ningun politiko no ta bai riska su popularidat (su votonan), su puesto! (esun di mas importansia). Nan lo bin ku e dicho ku e no ta "politiek haalbaar".
Seguramente e gobierno Antiano nobo lo ta bai karga un stempel grandi di e partidonan MEP i MAN.

MAN, ku lo kier bai purba algo nobo den politika tradishonal di Antias, i kaba ku e sistema di patronahe, ta bai traha ku MEP, ku lo no riska nada nobo pa no perde sigidor ni sponsor, i e lider lo no por laga su posishon di patron ku el a okupa ya pa añanan.
Nos ta kere ku e gobierno nobo lo karakterisa su mes ku masha problema interno i poko gobernashon na bienestar di e 6 islanan aki.
Nos ta ansioso pa mira tambe kon e "samenwerking" lo ta ku e representante di Islanan Ariba, Leo Chance, konosi komo enemigo No. 1 di MEP.

F.T.A.

15 AÑA

Dia 24 di ougustus ultimo Federashon di Trahadornan di Aruba a inougura su kongreso i alabes a selebra e di tres lustro di eksistensia di e sindikato.
E sindikato a pasa den un kambio masha grandi ya ku antes sindikalistanan tabata wordu kompara ku un grupo di elementonan semi-kriminal, mientras ku awor toh sindikato ta wordu tolera den nos komunidat.
Manera un ex-sindikalista a bisa: "Un lider sindikal mester ta un ekonomista, un sosiologo, un psikologo, un pastor, un tata, un maestro".
E remarka aki tin hopi di berdat: e ta refleha e falta di kader ku nos tin. Di e 15 añanan Clarence Richardson a sinta 10 aña komo presidente i e por mira atras riba un trabou fruktifero. FTA a bira un organisashon ku ta interesa su mes den tur problema di nos komunidat, ya ku su miembronan ta traha den tur ramo di nos komunidat.
E problema mas grandi, pa tur sindikato, ta formashon i konsientisashon di e miembronan. E tarea aki ta masha pisa i ta tuma masha tempo.
Pa medio di esaki nos kier a felesita direktiva i miembronan di FTA ku e terser lustro i e poder pa a soporta tanto kontratiempo di parti di e doñonan di empresa i pa parti di gobierno.
Sigi asina!

wat kost het om ziek te worden op aruba?

Publicatieblad

Ministeriële beschikking van de 3de januari 1979 ter uitvoering van artikel 2 van de Prijzenverordening 1961 (P.B. 1961, no. 117).

DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN;

Overwegende:

dat het wenselijk is voor de Stichting Ziekenverpleging Aruba, Dr. Horacio E. Oduber Hospitaal, in het eilandgebied Aruba, ten aanzien van klinische alsmede poliklinische verrichtingen hoogst toelaatbare verpleeg- en neventarieven vast te stellen;

Gelet op:

artikel 2 van de Prijzenverordening 1961 (P.B. 1961, no. 117);

HEEFT BESLOTEN:

Volwassenen

1e klas	f. 190,10
2e klas	f. 126,45
3e klas	f. 81,15
Kinderafdeling	f. 81,15

Gezonde babies

3e klas	f. 23,20
2e klas	f. 25,45
1e klas	f. 27,80
Isolatiepatiënten	f. 190,10
Coronarypatiënten	f. 301,45
Intensive Care	f. 190,10

Vaste vergoeding medicamenten per dag

S.V.B.-patiënten	f. 14,—
Eilandgebied Aruba-patienten	f. 10,50

Operatiekamers

Langdurend	1e klas	f. 285,—
	2e klas	f. 242,—
	3e klas	f. 198,—
Kortdurend	1e klas	f. 173,—
	2e klas	f. 143,—
	3e klas	f. 104,—

Vaste vergoeding voor assistentie bij operatie

S.V.B.- en Eilandgebied Aruba-patiënten	f. 45,—

Verloskamer

1e klas	f. 207,—
2e klas	f. 182,—
3e klas	f. 155,—
Gebruik Foetal-monitor	f. 50,—

Mortuarium

Verzorging	f. 233,—
Secties	f. 233,—
Bewaren (per nacht)	f. 62,—
Balseming	f. 198,—

Tarieven gebruik polikliniek

Gebruik polikliniek

1e keer	f. 10,—
verder per keer	f. 7,50
Cyste verwijderen enz.	f. 35,—
Circumcisie	f. 35,—
Vasectomie	f. 35,—
Hechtingen	f. 15,—
of groot	f. 20,—
Serie spuitjes per keer	f. 3,—

GRAWATA

Mirando e akohida grandi ku e partidonan MEP i MAN a haya serka e pueblo votador eksponentenan biew di PIA kier revivá e partido aki pa despues nan djoin e partido nobo na Korsou SKOP. Segun nan ya e ora ei e pueblo lo haya un representashon den Staten ku lo ta mará ku man ku pia na otro sino mep ku skop lo kai.

●

Na Antias semper e desaroyonan ta imprevisible.
Mientras ku tur kaminda den enseñansa antianonan ta tumando over for di e makambanan, na "Universiteit van de Nederlandse Antillen", antianonan ta bai i hulandesnan ta bini.

●

Aleluya, Aleluya, despues di 44 aña porfin nos a haya un lei di enseñansa atrobe kompletamente adaptá na e nesesidatnan di 44 aña pasá.

●

Na Hogeschool tin hopi kambio e aña aki, Hogeschool a bira Universiteit, examenreglement a wordu kambiá, dosentenan nobo na kantidat, skala di posishonnan nobo a wordu kreá pa komplasé tur hende, etc. etc. Ta dos kos so a keda meskos: E edifisio ta keda parse un santana yen di keldru i e situashon di e studiantenan di Aruba.

JOOP JUTTEN MESTER A BAI?

H. HABIBE

Den Skol i Komunidat di juli|aug. u.p. nos por a lesa un artíkulo di e redakshon, kaminda baimento di Joop Jutten, (hefe-redaktor dje revista) for di Aruba, ta wordu relashoná ku akshonnan di diputado John van der Kuyp.

Mi por imaginá mi, efektivamente, ku e diputado aki "a rabia masha" — manera e redakshon ta komentá — pasobra den un artíkulo e revista a protestá ku Van der Kuyp ta wordu nombrá komo diputado, "mientras ku el a wordu enkarselá pa posibel falsifikashon di volmacht". Di un otro banda, mi no ta kere ku e asunto a ser aserká di un manera kompleto. E komparashon di e posishon dje diputado konserní ku esun dje ministronan hulandés, ku despues di sierto "fraude", a tuma nan retiro, no ta parsé mi mucho felís. Mester tene kuenta ku e echo, ku nan a manda buska Van der Kuyp for di Surnam i ku el a ser "sintá", manera bo ta buta un popchi sinti riba un stul.

E motibo ku e redakshon a duna, pues, falta sierto matisashon. Den e espasio kortiko aki, mi lo kier a trata di agregá un aspekto, ku según mi, mester a hunga un rol. E revista tabata yama "Vorm" te na mei di 1975. Den e siguiente number (juni|juli, 1975) nos ta lesa e splikashon dje kambio di e título ("Vorm a pasa pa "Skol i Komunidat"). Nos ta sita algun frase for di e number ei: ". . . Onderwijs, los van de maatschappij, is gedoemd te mislukken. Daarom is het verkeerd wanneer het zicg afspeelt in een geisoleerd wereldje. Er behoort een goede kommunikatie te zijn tussen onderwijs en de gemeenschap waarin het plaatsvindt . . .

. . . Wij willen er aan mee werken dat er goede kommunikatie ontstaat tussen school en de gemeenschap: skol i komunidat".

Loke e redakshon a bin komprondé, e tempo ayá, pues, ta ku bo no por (sigui) separá enseñansa for di e komunidat. I nan a komprondé, tambe, ku pa alkansá e meta aki, lo bo tin ku tene kuenta ku e lenga ku ta ser papiá na Aruba: Papiamentu!

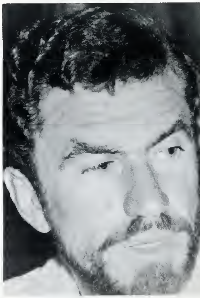
Basta artíkulo ku un karákter polítiko-sosial i entrevista ku e polítikonan lokal a bin sali, for di e tempo ayá, na papiamentu.

Kisás lo ta útil pa rekordá loke Ramón Todd Dandaré a splika na okashon di e "Día di Enseñansa" den su introdukshon "Lenga komo medio di komunikashon" (reprodusí den Skol i Komunidat di juli|aug. 1979, p. 12-13).

Nos ta sita algun di su palabranan, ku ta demostrá klaramente, kiko por ta e efekto di un bon enseñansa na papiamento: ". . . además di e konosemento di e lenga, nos ta haya tambe un opinion, un konosemento interno di nos mes, pero krítiko, di tal manera ku p.e. ora nos ta mira un programa di televishon (esaki tambe ta komunikashon), of ora nos tende kualke programa na radio, ku nos por sigui esaki di un manera krítiko i ku dor di esei nos por forma un opinion krítiko".

E proseso siko-lingwístiko aki ta nifiká un deskubrimento di nos propio identidat. Nos lo haya sa ta kén nos ta, lokual no ta kombiní e partido na mando, ku bou lémanan ku ta kambia kada biaha manera kamaleón, ta sigui kultivá e partikularismo (e.o. sintimentu di un rasa superior) ku hendenan manera H. Eman (senior) i G. A. Kuiperi (direktor di "El Despertador") a bin ta sembra den e pueblo di Aruba for di 1934 . . .

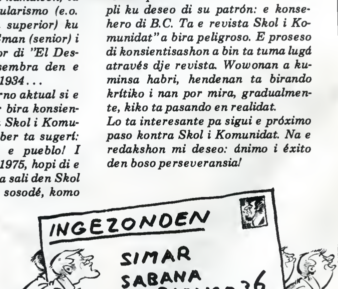
No ta kombiní e gobierno aktual si e pueblo rubiano mester bira konsiente of krítiko. E revista Skol i Komunidat" ta loke su nomber ta sugerí: enseñansa tambe pa e pueblo! I pueblo por lesa, for di 1975, hopi di e artíkulo nan ku a bini ta sali den Skol i Komunidat". I esei a sosodé, komo ku e redakshon a tene kuenta ku e lenga dje pueblo rubiano: papiamentu.

JOOP JUTTEN

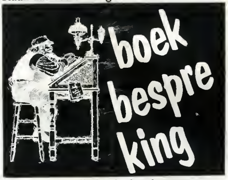
E sankshon kontra Joop no ta simplemente un kastigo a base di un renkor personal. E marioneta a kumpli ku deseo di su patrón: e konsehero di B.C. Ta e revista Skol i Komunidat" a bira peligroso. E proseso di konsientisashon a bin ta tuma lugá através dje revista. Wowonan a kuminsa habri, hendenan ta birando krítiko i nan por mira, gradualmente, kiko ta pasando en realidat.

Lo ta interesante pa sigui e próximo paso kontra Skol i Komunidat. Na e redakshon mi deseo: ánimo i éxito den boso perseveransia!

the dispossed, door ursula kroeber le guin

Je zou de hoofdpersoon van deze science fiction roman kunnen vergelijken met Albert Einstein, met wie hij tamelijk veel gemeen heeft. Zowel zijn originele theoreties natuurkundige werk, als zijn sociale engagement, naast een blinde vlek voor de mogelijke effekten van zijn theorieën op die maatschappij, doen hem sterk op Einstein lijken.
Er zitten in dit boek verschillende ambitieuze thema's verwerkt:op de eerste plaats is het een poging, een werkelijk kommunistiese samenleving te schetsen, een samenleving die volgens Le Guin als bestaansvoorwaarde heeft een volledig isolement tijdens de opbouwfase (iets dergelijks vind je ook bij Karl Marx).
Ten tweede wordt het konflikt beschreven tussen die nieuwe maatschappij en de oude, waaruit deze is voortgekomen; een konflikt dat bovendien óók beschreven wordt vanuit de belevingswereld van haar figuren. Dit laatste is belangrijk omdat ze schrijft over gewone, niet-idealistiese mensen.
En ten derde wordt goed beschreven hoe, ondanks de universaliteit (= algemene geldigheid) van de wetenschap, deze wetenschap en haar beoefenaren, produkt zijn van de maatschappij die hen voortbrengt; ze laat zien dat wetenschap niet los van maatschappelijke invloeden beoefend kan worden.
Dit betekent dat, alhoewel wetenschappelijke theorieën overal met dezelfde resultaten bewezen (of ontkracht) kunnen worden, het helemaal van de maatschappij die die wetenschap voortbrengt afhangt, welke wetenschappelijke theorieën dat zullen zijn. En omdat wetenschappelijke kennis zich opstapelt en zo nieuwe kennis oplevert, betekent dit weer, dat iedere (geïsoleerde) maatschappij toch haar eigen wetenschap voortbrengt.
De kommunistiese maatschappij op Anarres de maan van Urras (een planeet van de ster Tau Ceti)is verre van ideaal, en de leden hebben er dan ook van alles op aan te merken. Maar tekenend is, dat een dergelijke kritiese houding op twee pijlers stoelt: ten eerste is hun betrokkenheid totaal omdat ze niet anders kunnen (de samenleving op Anarres is wereldwijd); en op de tweede plaats worden ze van kleins af aan opgevoed in het prakties toepassen van de kommunistiese denkbeelden, zodat deze een integraal deel van hen zijn geworden. Vandaar af kan dan verdere ontwikkeling plaatsvinden.
Uit dit boek blijkt, dat Marx' kommunisme, dat hier in wat gemoderniseerde vorm uitgewerkt wordt, niet gezien kan worden als een hemel op aarde of een einddoel, maar dat het slechts een voorwaarde is tot beter leven en betere mensen.
Het verhaal zelf is knap opgebouwd. Twee geschiedenissen zijn met elkaar verweven, vormen een harmonies geheel en verduidelijken elkaar voortdurend. De even genummerde hoofdstukken beschrijven het leven van Shevek, de hoofdpersoon, op zijn thuiswereld Anarres: hoe hij opgroeit in de anarchistiese gemeenschap, hoe zijn talent voor natuurkunde ontluikt, hoe hij ondanks zijn sterk individualistiese trekken uitgroeit tot een volwaardig lid van zijn maatschappij: krities, kreatief, sociaal voelend, een geboren revolutionair; en hoe hij er toe komt om kontakt te zoeken met de erfvijanden van Anarres, en naar Urras te gaan.
De oneven hoofdstukken beschrijven zijn belevenissen op Urras, waar hij zijn levenswerk, een revolutionaire fysiese theorie (vergelijkbaar met de relativiteitstheorie van Einstein) hoopt te voltooien; hoe hij als katalysator dient voor revolutie; hoe er door het eeuwenlange isolement tussen de twee werelden een wederzijds onbegrip is ontstaan dat vooral aangeeft hoezeer de Anar-

resti van kapitalisties denkende mensen verschillen. Tenslotte pakt alles heel anders uit dan Shevek gedacht heeft en bereikt hij een heel ander doel dan hij zich eerst gesteld had — flexibiliteit is een deugd van al Le Guin's hoofdpersonen — en hij keert gelouterd terug naar Anarres, waar hem nieuwe akties wachten.
Ik denk dat dit boek een ding *bewijst;* en dat is het enorme potentieel van de science fiction als medium om relevante ideeën te vertolken en uit te werken.
Een veel gehoorde kritiek van sociaal bewogen mensen op science fiction is, dat het een vorm van escapisme is. Lezen van sf komt voor hen neer op het willen vergeten van problemen en het ontduiken van de verantwoordelijkheid ze op te lossen.
Usula Le Guin bewijst met The Dispossessed dat — alhoewel het merendeel van de sf-lektuur inderdaad escapisme is — de mogelijkheden van het genre om alternatieven ter diskussie te stellen, onderschat worden. Want, net zoals in de zg. sociale romans en de tegenwoordig populaire 'romans uit de derde wereld', wordt in The Dispossessed uitvoerig getoond, wat er mis is met onze wereld, en wat men daar — volgens de auteur — aan moet doen. Maar, en dit is een belangrijke stap verder, ze laat ook zien wat het alternatief dan weer voor problemen met zich mee zal brengen; ze beschrijft een reele maatschappij en geen Utopia. Ze laat zien dat kommunisme geen einddoel is, maar een stap in onze ontwikkeling, niet noodzakelijk in de zin van onafwendbaar, wel noodzakelijk in de zin dat het de enige stap vóóruit is. Ze schetst het kapitalisme op Urras, dat met zijn schrijnende tegenstellingen sterk lijkt op het kapitalisme zoals dat nu in de derde wereld bestaat. Daaruit is het anarchisme op Anarres een mogelijke uitweg; dat het ook de enige echte is, wordt meer schetsmatig aangegeven.
De rampzalige gevolgen van een verontwikkeld, wereldwijd systeem van uitbuiting van bodem, milieu en mensen zoals we dat tegenwoordig kennen, worden terloops vermeld — en daardoor des te indringender. De Terranen (wij) komen van een wereld, die door hen zelf onbewoonbaar is gemaakt en op welks ruines ze een moeizaam bestaan bij elkaar schrapen. Hun maatschappijvorm is de totalitaire staat waarin iedere hoop op vrijheid vervlogen is.
Daartegenover staat Anarres, een wereld armer dan de aarde ooit zijn zal met als enige rijkdom bepaalde mineralen — en mensen. De mineralen ruilen de mensen met Urras en kopen daarmee hun isolement en hun leven van hun erfvijanden. (Zo lijkt het kommunisme op Anarres tenslotte gebaseerd te zijn op de ontkenning van al haar principes!). Hiermee pleit Le Guin er mijns insziens voor, dat de situatie op Terra niet hopeloos is — maar dat je moet vechten om een betere maatschappij te realiseren, waarvoor het nooit te laat is.
Nog een nieuw element van The Dispossessed, vergeleken met andere sf, is het feit dat niet uitgegaan wordt van de hedendaagse Amerikaanse man (die vaak als 'de mens' gepresenteerd wordt). De mensen van Ursula Le Guin zijn echt veranderd. Ze denken over de meeste dagelijkse dingen zoals bezit, sex, gezin, liefde enzovoorts, vaak heel anders. Deze veranderingen worden weerspiegeld in de taal, in de opvoeding, in het dagelijkse doen en laten.
Een belangrijk aspekt hierbij, dat men trouwens in al haar werk kan terugvinden, is de emancipatie van de vrouw, dat in al Le Guin's boeken op een andere manier wordt uitgewerkt. In Duister's Linkerhand zijn de mensen naar keuze man of vrouw en meestal sexloos; in The Dispossessed vindt alle arbeidsdeling plaats op basis van aanleg en belangstelling, en de verschillen tussen mannen en vrouwen zijn beperkt tot de seksualiteit en het ouderschap. Zelfs aparte namen voor mannen en vrouwen bestaan op Anarres niet.
Al met al is dit boek zeker de moeite waard, ook voor mensen die gewoonlijk geen science fiction lezen. Het is opgedragen aan The partner en verschenen bij Avon Books.

GRAWATA

Tur loke prensa a skirbi tokante di e asuntu di Siegfried Gerard Marie Rozendal i Faustina Frank na Holiday Inn no ta mucho berdat.
E berdat ta ku e dos ex-ministernan aki tabata deliberando riba kontinuashon di un mi(ni)sterio.

Boy i Faustina a demostra ku ex-ministernan tambe ta bin na remarka pa haya gevarenpremie.

●

Ora no por haya solushon pa un problema ta bin ku algo interino. Ki fasil lo tabata si ora nos tin problema den bida nos por biba un bida interino.

●

Jossy a ser lagá for di e komishon di ortografia (ta di kuanto kaba?). Nan a laga bisé ku e ta polarisá demasiado.
Despues di un e-splikashon elokuente di kiko e palabra polarisá kiermen i kon eroneo su uzo tabata den e kontekste aki, ela splika pakiko nan ta kere ku e ta polarisá. Berdat ta ku e ta gusta hinka su nanishi kaminda no ta toké pero esaki no ta debí ku e ta un figura polarisante sino e falta mas bien ta sintá riba e tamaño di su nanishi . . .

●

Rumornan ta sirkulá ku NAADA a laga saka tur e v-8-nan for di e outonan ku nan a bestel na mei. Ya pa diabierna awor por ser sperá den zoekertjes: Te koop gevraagd v-8 motoren in goede staat . . .

●

Awor ku un minister a baha na awa ku 26.000 florin den un siman, gabinete interino kier bin ku un lei pa por kastigá ministronan tambe.
Ta ser bisá ku politikonan a keda masha desgustá ku e anunsio di e medida aki, pasobra, segun nos informante, e trabou e ora ei ya lo no ta fun . . .

ABONNEMENT

Geachte lezer,
Als u zich wilt abonneren op Skol i Komunidat, vul dan onderstaand formulier in en stuur het zo snel mogelijk naar het volgende adres:

SKOL I KOMUNIDAT, REAMURSTRAAT 2, ORANJESTAD, ARUBA, NED. ANT.

Wij verzoeken u uw check samen met het formulier te versturen.
Ook kunt u het geld storten op onze bankrekening: A.B.N. nr. 31.47.886.

JA. Ik wil mij abonneren op het maandblad Skol i Komunidat voor de prijs van:

- ☐ *Antillen:* *NAf. 12,50 per 10 nummers*
- ☐ *Nederland:* *NAf. 16,— per 10 nummers*
- ☐ *Overige landen:* *NAf. 17,— per 10 nummers*

(a.u.b. aankruisen wat op u van toepassing is).

NAAM: ....

ADRES: ....

....

Gelieve NIET te betalen per postwissel.

Gelijktijdig ☐ *stuur ik een check*
☐ *stort ik het bedrag op uw bankrekening.*

Handtekening ....

ABONO

Kerido lektor,
Si bo ta interesá pa aboná riba e revista Skol i Komunidat, yena e formulario aki bou i mandé mas pronto posibel pa nos na e sigiente adres:

SKOL I KOMUNIDAT, REAMURSTRAAT 2, ORANJESTAD, ARUBA.

Nos ta suplikabo pa manda bo check huntu ku e formulario.
Tambe ta posibel pa depositá e suma riba nos kuenta bankario: A.B.N. nr. 31.47.886.

Si, mi ta interesá pa aboná riba e revista Skol i Komunidat pa e prèis di:

- ☐ *Antiyas:* *NAf. 12,50 pa 10 numero*
- ☐ *Hulanda:* *NAf. 16,— pa 10 numero*
- ☐ *Otro paisnan:* *NAf. 17,— pa 10 numero*

(Por fabor, marke un x den loke ta aplikable pa bo).

NOMBER: ....

ADRES: ....

....

Por fabor, sea asina bon di NO manda paga vía postwissel.

Adhuntu mi ta ☐ *manda un check*
☐ *depositá e suma riba boso kuenta bankario*

Firma ....